

[Undervisningsministeren.]

og dog kan skyde en mægtig Vækst. Det, det kommer en paa, er, om Spiren er levedygtig og livskraftig, og det tror jeg den er i dette Forslag, og der fik jeg jo i Virkeligheden Tilslutning fra alle Sider her i Salen; det øger direkte Forældrenes Indflydelse paa den Skole, hvor deres Børn gaar. Ja, saa planter vi Spiren, og saa overlader vi Væksten til Livet.

Det ærede Medlem kender lige saa godt eller bedre end jeg de berømte Linier: „Kun Spiren frisk og grøn i tidlig Vaar, og Væksten frodig i den varme Sommer, da Modenhed i Møde Planten gaar, og fryder med sin Frugt, naar Høsten kommer“. Det gælder ogsaa her.

Men saa kom det ærede Medlem ligesom andre Talere ind paa det, der synes at være det kildne Spørgsmaal, Forholdet mellem Skole og Kirke og Spørgsmaalet om de selvskrevne Medlemmer de forskellige Steder. Det ærede Medlem nævnte med Rette det store Skolemøde i København i 1907. Men man kunde for Resten have taget et samtidigt Møde med, og det vilde have været ganske interessant at gøre det. Det samme Aar blev der holdt et Landemøde, som det jo hedder, naar der er Tale om et kirkeligt Møde, ovre i Ribe, hvor man netop fra kirkelig Side ønskede at blive fri for den Opgave, den Byrde, som det er for Præstestanden at have disse fødte Stillinger. Det var samme Aar, som Lærerne rejste Kravet paa Skolemødet i København.

I 1912 vedtog dette høje Ting et Skoletilsynsforslag uden Præster eller Provster som fødte Medlemmer og sendte det videre til Landstinget. Det er en Kendsgerning, man ikke maa springe over. Man kunde dog vist vanskelig have ventet sig, at den nuværende Undervisningsminister skulde møde med et Forslag, der paa dette Punkt gik mindre vidt end Folketinget den Gang, paa et Tidspunkt, da Venstre var i Flertal i denne Sal og under en Venstreregering og med Tilslutning fra Venstres Undervisningsminister Appel.

Og dette Forslag er paa dette Punkt i Overensstemmelse med den store Skolekommissions store Flertal. Ærede Medlemmer vil kunne slaa op i Betænkningen, dette tykke og udmærkede Værk, paa Side 366; der vil de kunne finde Navnene paa de udmærkede Medlemmer, som stillede Forslag om, at der ikke skulde være fødte Medlemmer af nogen Art i vor Skolestyrelse. Der var Navne iblandt som Biskop Sørensen, der var Navne som Klaus Berntsen og Ejsing.

Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen stempler ikke mit Forslag som ugudeligt, og det gjorde heller ikke det ærede Medlem Hr. Vesterager, det erkender jeg fuldt ud, men hist og her har der rejst sig agitatoriske Røster i den Retning. Men saa vil det være tilstrækkeligt at minde om Navne som Biskop Sørensen, Klaus Berntsen og Ejsing eller, som jeg gjorde det i min Forelæggelsestale, minde om Landstingets nuværende Formand, under hvis Ordførerskab og Ledelse Folketinget i 1912 vedtog et Forslag principielt ganske i Overensstemmelse med det, jeg her har den Ære at forelægge og forsvare.

Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen erkendte og udtalte — og det glæder mig —, at han ikke var væsentlig uenig med mig i den Betragtning, at Præsterne ikke giver nogen Garanti; der er vi altsaa enige. (Arnth Jensen: Jeg sagde „mere“). Ja, ja, men paa det Punkt, sagde det ærede Medlem, var vi ikke væsentlig uenige. Det var det Punkt, jeg fremhævede i min Forelæggelsestale. Jeg nævnte f. Eks. Frederik Nørgaard og Stig Bredstrup og andre, der om denne Sag har udtalt, at der er ikke nogen Tvivl om, at Præsterne ikke giver nogen Garanti, heller ikke for en blot rent udvortes konfessionel Religionsundervisning.

Det er i Virkeligheden en Anklage, som det ogsaa blev fremhævet paa Lærernes Repræsentatskabsmøde i Sommer, mod hele Lærerstanden. Som jeg sagde den Gang: Skal vi se nøjere efter i Sømmene, saa tror jeg saamænd, at Danmarks Lærerstand er mere ortodoks, end Præstestanden er det, hvis der endelig skal være Tale om Rettroenhed eller Renlæighed.

Men mit Forslag lægger desuden den afgørende Myndighed, det første umiddelbare Tilsyn i Forældrenes Haand. Det er altsaa en Anklage mod alle Danmarks Forældre for ikke at have tilstrækkelig Interesse paa dette Omraade, og det er, som Frederik Nørgaard og mange andre har fremhævet — hvad der for saa vidt ogsaa fremgik af det ærede Medlem Hr. Arnth Jensens Tale, naar han sagde, at Præsterne ikke var nogen Garanti —, at lægge Ansvaret paa det rette Sted og dermed altsaa ogsaa at lægge det der, saaledes at de ikke kan skyde sig ind under en eller anden Udvorteshed.

Det ærede Medlem spurgte mig, om Socialdemokratiets Program var blevet forandret. Ja, praktisk er det blevet det, som jeg sagde i min Fremsættelsestale, ved den Stilling, som Partiets Repræsentanter i den store Skolekommission indtog paa